

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 21643/2022
22.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марко Николић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Александар Цветановић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2349/22 од 06.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 22.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2349/22 од 06.10.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Лесковцу П 19/21 од 07.06.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени, да тужиоцу плати новчани износ од 99.433 евра у динарској противвредности према курсу који је важио у тренутку испуњења обавезе, са каматом по стопи Централне европске банке, почев од 09.05.2006. године па до коначне исплате, као неоснован; ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка плати износ од 966.000,00 динара, а у случају доцње са исплатом, са законском затезном каматом на наведени износ од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2349/22 од 06.10.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Лесковцу П 19/21 од 07.06.2022. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјланог права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Тужени је дао одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, ... 18/20) и оценио да ревизија није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Других битних повреда одредаба парничног поступка из наведене законске одредбе, која би могла представљати основ за уважавање ревизије тужиоца нема.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су биле у пријатељским односима. Тужени је у више наврата позајмљивао новчане износе од тужиоца, са каматом од 5% до 10% на месечном нивоу, чији пријем је потврђивао писаним признаницама, које је само тужени као зајмопримац потписивао. Тужени је делимично враћао дуг тужиоцу, па се исти континуирано увећавао због високе камате, због чега је дуговање туженог било ревидирано издавањем признаница које произилазе из истог дуга. Тужилац је покренуо ову парницу тражећи да се тужени обавезе да му врати дуг од 99.433 евра у динарској противвредности по курсу важећем у тренутку испуњења обавезе са припадајућом каматом почев од 09.05.2006. година па до исплате, са позивом на признаницу од 08.04.2006. године. По наведеној признаници тужени је својим потписом потврдио да је од тужиоца примио 24.433 евра, што са претходно примљених 75.000 евра чини утужени износ од 99.433 евра, са обавезом враћања тог износа до 08.05.2006. године, након чега ће тужилац издати посебну признаницу да је дуг измирен. Тужени није оспорио валидност наведене признанице, али је тврдио да је иста стављена ван снаге издавањем нове признанице од 26.05.2006. године, која носи ознаку 1/5 и према којој дуг туженог износи 136.800 евра са роком враћања до 26.06.2006. године, у који износ улази и износ од 99.433 евра из признанице од 08.04.2006. године. Истог дана 26.05.2006. године сачињена је и признаница 2/5 по којој је тужени примио од тужиоца износ од 136.800 евра на име купопродајне цене некретнине на кп бр. .. КО Тужилац као купац и тужени као продавац закључили су 26.05.2006. године уговор о купопродаји непокретности на кп бр. .. КО ... по цени од 136.800 евра који уговор је оверен у Општинском суду у Лесковцу Ов. бр. 6128/06 дана 19.06.2006. године. Пресудом Основног суда у Лесковцу П 4206/11 од 18.02.2016. године утврђено је да је купопродајни уговор Ов. бр. 6128/06 од 19.06.2006. године ништав јер је симулован и прикрива уговор о зајму. На основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке утврђено је да је у периоду од 2006. до 2009. године са рачуна три привредна субјекта, чији су власници тужени и чланови његове породице на рачун тужиоца уплаћен износ од 190.723,81 евра. Наведени налаз тужилац није оспорио. Тужилац туженом никада није издао признаницу о било ком враћеном дугу.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилном применом материјалног права – члана 557. – 562. ЗОО одбили тужбени захтев тужиоца као неоснован.

Према члану 262. став 2. Закона о облигационим односима, поверилац у облигационом односу је овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити је савесно и у свему како она гласи.

Чланом 557. став 1. ЗОО прописано је да се зајмодавац обавезује да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или којих других заменљивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, односно исту количину ствари исте врсте и квалитета.

Према члану 562. став 1. ЗОО, зајмопримац је дужан да врати у уговореном року исту количину ствари исте врсте и квалитета.

По оцени Врховног суда, правилно су нижестепени судови закључили да у ситуацији када постоји више сукцесивних признаница о зајму, последњом признаницом, у конкретном случају признаницом 1/5 од 26.05.2006. године, обухваћено је целокупно дуговање туженог према тужиоцу у износу од 136.800 евра. Вештачењем од стране вештака економско-финансијске струке неспорно је утврђено да је у периоду од 2006. до 2009. године са рачуна три привредна субјекта, чији су власници тужени и чланови његове породице, на рачун тужиоца уплаћен износ од 190.723,81 евра. Наведене уплате су се односиле на враћање дуга туженог тужиоцу по основу признанице 1/5 од 26.05.2006. године у износу од 136.800 евра, у којој је обухваћено и дуговање од 99.433 евра, које је предмет ове парнице. Тужилац у смислу члана 231. став 2. ЗПП није доказао да је дана 26.05.2006. године туженом позајмио износ од 136.800 евра (по признаници 1/5) и да је истог дана туженом исплатио купопродајну цену непокретности у идентичном износу од 136.800 евра (по признаници 2/5), код чињенице да је пресудом Основног суда у Лесковцу П 4206/11 од 18.02.2016. године утврђено да је купопродајни уговор међу парничним странкама Ов. бр. 6128/06 од 19.06.2006. године ништав, јер је симулован и прикрива уговор о зајму. Због наведеног нижестепени судови су правилном применом одредбе члана 231. став 1. ЗПП закључили да тужбени захтев тужиоца није основан у смислу члана 557. – 562. ЗОО, а за своје одлуке дали су јасне и ваљане разлоге које прихвата и на које упућује и овај суд.

Са изнетих разлога, неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права, а ревизијско указивање на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање није дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка донета на основу члана 153. и 154. ЗПП.

Како се ни осталим наводима ревизије не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, Врховни суд је применом члана 414. ЗПП одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија,
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић**